

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 10 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 284.

V Ljubljani, v četrtek 10. decembra 1896.

Letnik XXIV.

Politični shodi na Koroškem.

Iz Celovca, 9. dec.

Minula dva praznika so se priredili od slovenske strani trije politični shodi. V nedeljo, dne 6. t. m. sta poročala dež. poslanca Huber in Grafenauer svojim volilcem v Pontabliju in v Zabnicah. V Pontabliju je bil shod predpoludnem, v Zabnicah popoldne. G. Huber je govoril o delovanju koroškega deželnega zbora, novoizvoljeni poslanec Grafenauer pa o programu katoliške ljudske stranke.

Shoda sta bila dobro obiskana, oni v Zabnicah je bil proti koncu celo prav buren. Liberalni trgovci na sv. Višarijah, ki živijo popolnoma le od romarjev, so namreč na ostuden način napadali vč. g. dekana. „Mir“ je že zadnjič označil višarske liberalne prodajalce; izpregovorili bomo o tem pa tudi še v Vašem listu, ker je potreba, da zlasti slovenski romarji spoznajo te ljudi in se jih potem ogibajo.

Sijajen in zelo pomenljiv je bil včerajšnji shod v Cačah ob Zili. Pomenljiv, pravim, ker dne 22. nov. so tu zborovali nemški nacionalci, s pomočjo svojih vnetih pristašev, učiteljev, zbobnali so precej ljudi vkup in jih z vso silo spravljali na nemškonacionalni led. Privlekli so tudi znanega parade-kmeta Cernika, ki naj bi pregovoril kmete za nemškonacionalni program. Nemški listi so po onem shodu v gostobesednih dopisih oznanjali svojo zmago, češ: Zila je zopet naša! A ne boš!

Včeraj je slov. katoliško-politično društvo priredilo v Cačah javen shod, ki se je vseskozi izborna obnesel. Ljudstva, tudi nasprotnikov, je prišlo veliko, vključno zelo slabim potom. G. Huber je po-

ročal o deželnozborskem delovanju. G. Grafenauer je razložil načrt katoliške ljudske stranke. G. vikarij Podgore je govoril o političnih strankah in razmerah na Koroškem in navzočim razkril nemškonacionalne spletkarje s posebnim ozirom na zadnje zborovanje nemških nacionalcev. Utis povsem mirnih, a jasnih in odločnih govorov je bil velik. Glasno so pritrdjevali navzoči; malo prej so bili na ušesa slišali nasprotnika, sedaj se jim je podala čista resnica in odločili so se za resnico s svečano obljubo, da hočejo kakor pri zadnjih volitvah tako tudi v bodoče trdno stati za našo stranko. Živeli! Volilci so se na shodu seznanili s svojimi poslancema in spoznali, da so svoj glas oddali pravim možem, katerih srce bije za ljudstvo in ki se bodo gotovo v vsem vneto potegovali za narodove pravice in koristi.

—rn.—

Napake pri zavarovanju.

(Konec.)

Grajali smo prvič hitrico, s katero se zavarovanje sklepa, govorimo sedaj razločneje. Navadno se je — vsaj iz začetka zavarovalne dobe — zavarovalo kako poslopje s suhimi besedami: za celo stavbeno vrednost. Ta izraz pa je grda past, v katero se je žalibog že mnogo, mnogo nesrečnežev vjelo!

Stavbeno vrednost pomenja namreč vse, gorljivo in negorljivo, kar se je postavilo. Gotovo je, da močen zid ne bo pogorel, enako ostane vselej med pogoriščem še peč in nekaj malenkostij. Ta ostalina se sedaj smatra za izgovor „stavbene vrednosti“ in kot predmet odiranja pri nepoštenih zavarovalnicah jako visoko ceni. Seveda na tak način ne ostane mnogo zavarovalnine za ubozega pogorelca, kateri kot neveden kmet je vedno živel v nadi,

da je „dobro“ zavarovan. V glavnem, pravim še enkrat, so tako sleparile ubogo ljudstvo tuje banke, katere so nekatere že bližale se polomu; škoda da ne morem tajiti, da v malem jih bočejo še celo domače posnemati.

Toraj na besedah v knjižico zapisanih je skoraj vse ležeče. V poluzidanih stavbah naj se nikoli ne piše: za celo stavbeno vrednost; nego naj se omeni: za streho in gorljive dele spodnje stavbe! Tako izostane vsak izgovor, kadar nesreča prihruje in nada zavarovančeva ni osleparjena! Tukaj naj še opomnim, da se enako sme zapisati takrat, kadar je poslopje z opeko krito, katera se pri rušenju poslopja gotovo potare, za katero škodo je banka enako zavezana plačati, kakor da bi streha bila zgorela. To je glavna napaka zastopnika, ako v knjižico ne zapiše pravi izraz, oziroma zavarovalnine, ako pod takšno pretvezo išče nalašč dobičkarje!

Druga napaka se pogosto prikaže pri meri poslopij in pogorišč. Kar se je prvič v vsej naglici napačno merilo, popravi se ob nesreči vse, žalibog da navadno na račun zavarovanca! Kako se more takšno postopanje opravičevati od zavarovalnice, ker vendar zavarovanec ni nikdar osodepolne mere imel v rokah, nego vselej zastopnik? tega ne razumemo. Izgovarja se rado v takšnih slučajih na nenavzočnost dotičnega zastopnika, posebno če ta ni več v službi te zavarovalnice, ali tak izgovor nam ne zadostuje. Vsaj se zastopniki najemajo in pošiljajo kot osebe banke, za katero se naj smatra vseskozi, pred in po nesreči! Vsaka zavarovalnica naj pazi, komu zaupa, da bode i ona sama vredna zaupanja!

V tretje moramo zopet lahkomisljene zastopnike tožiti, da ne pregledajo pred zavarovanjem dotičnih

LISTEK

Brodnik.

(Zgodovinska povest. Angleški spisala Antonija Klitsche de la Grange; prevel Ivan Čestimir.)

Prvi del.

Valerija.

IV.

Valerija in Marcel.

Tri dni po tem dogodku sedi Marcel v Valerinej sobi, sicer še bledega lica, toda že nekoliko boljših močij. Valerija sedi pri svojem bratu in se igra z opico. Smeje se ko dete in jo boža s pahljačem iz slonove kosti.

Dolgčas jima je; ne vesta, kaj bi delala, ker nimata okoli sebe zbranih onih pijavk, ki jima izsesavajo kri, gosteč se na njihov račun. Ze v rani mladosti sta jima umrla oče in mati. Mati je pred svojo smrtjo napisala pismo jedinemu bratu v Dalmaciji in mu izročila svoja otroka. Za časa ju izroči svojemu zvestemu služabniku Milonu in mu zapove, naj ju po njenej smrti pelje k bratu v Dalmacijo.

Brat pokojne matere je bil lahkoživec, kateremu je bila prisotnost sirot skrajno neprijetna. Da se ju znebi, pošlje ju čez par let v Rim nazaj pod pretvezo, da se v majhnem dalmatinskem mestecu ne moreta izobraževati tako, kakor zahteva njiju

plemeniti stan. Proda hišo, v kateri sta se otroka rodila in odgojila, in jima kupi večjo in lepšo. Želeč, da otroka nosita njegovo ime, ju posinoviti. Otroka sta živela od tega časa v Rimu brez vseh skrbij, ker jima je stric vsak mesec pošiljal znatno svoto denarja, da živita primerno svojemu visokemu rodu.

Ker nista imela nikakega nadzorstva, vzrasla sta, sama sebi prepuščena; za njiju ni skrbel nihče razven slabotnega Milona. Prva leta njijunega bivanja v Rimu je zadostoval stričev denar; kasneje pa, ko se je Marcel spoprijateljil z nekaterimi lahkoživci, pričel se je malo po malo pogrezati v dolgove. Za vedo in znanost se ni brigal, tako da je bil v izobraženosti jednak prostaku. Tudi Valerija ni bila boljše izobražena; komaj da je znala brati; nekaj glasbe jo je naučila neka sužnja.

Živeč v razkošji sta imela veliko število sužnjev, ki so ju goljufali, kjerkoli so ju mogli. Vključno temu Marcel nikoli ni poprosil strica denarja, ampak si je izposojeval pri upnikih, ki so se nadejali, da po stričevi smrti dobe dvojno glavico nazaj.

Valerija se naveliča božati opico; zapodi jo od sebe, obrne s k Marcelu in mu dé:

„Ti si pozabil na onega plemenitega človeka, ki te je rešil; hvaležnost zahteva, da mu daš kako nagrado.“

„Prva moja misel, še v Decijevej hiši, je bila na mojega rešitelja; toda niti Decij niti oni mož z resnim licem mi nista hotela povedati njegovega imena, češ, da jima je prepovedano, povedati mi je.

— Morda še ne veš, kako trdoglav da je Decij? Prisilil me je, da sem mu obljubil, da se nočem več zadolževati in da se več ne upijam.“

„Decij ima prav, in ti ne smeš prelomiti dane mu besede.“

„S prvo zahtevo sem zadovoljen, v kolikor se tiče mene,“ odgovori Marcel. „Kar pa se tiče vina, ostanem pri starem. Sem mari jaz kriv, da mi včasih zleze v glavo?“

„Ti se preveč udajaš pijančevanju. Ali te ni baš zaradi tega stric odpravil iz Dalmacije?“ pripomni Valerija.

„Najin stric ne misli na naju niti v sanjah; jaz pa menim, da naju je stric poslal semkaj samo zaradi tega, da se naju znebi. Sicer se pa bogatinu ni treba učiti.“

„Decij ne misli tako. On se uči od zore do mraka,“ meni Valerija.

„Decij je siromak, pa se mora učiti; toda bolje bi bilo zanj, da se ne trudi toliko in da ni zvit kristijan.“

„Toda, saj sva midva tudi kristijana,“ pripomni Valerija.

„Odkod to veš?“ vpraša začudeno Marcel.

„Milon mi je povedal.“

„Milon laže,“ reče Marcel in zmigne z rameni.

„Bil je zvest prijatelj najine matere,“ nadaljuje Valerija ginjena. „Kolikorkrat se spomnim na najino mater, mi solze stopijo v oko. Povedal mi je

poslopj, v koliko so radi ognja nevarna. Marsikje vlada po hišah živa nevarnost za požar, bodisi pri ognjiščih, dimnikih in sploh pri vsej kurjavi ali svečavi. Ne bilo bi le pametno, ko bi se zastopnik najemaje vsakršno zavarovanje vselej o tej kočljivi reči prej prepričal, li je dotični kmet, kočar ali kdor koli vreden zaupanja zavarovanja? Morda bi takšen pregled in resen opomin za časa zabranil marsikako nesrečo, kar bi bilo enako v korist tudi zavarovalnici! Ne spreglejte, prosim, tega predloga naše zavarovalnice in zastopniki!

Dalje moramo tožiti o visokih premijah, katere zavarovalnice posebno zaračunajo pri vodnih stavbah, pilah (žagah) in mlinih. Resnica je, da so ondaj požari najbolj gosti, pa tudi res, da bi ondaj natančno prej imenovano pregledovanje ognjišč našlo največ graje vredne lahkomiselnosti. To grajati, opominjati in če treba tudi krivca kaznovati, morda bi več izdalo, ko pa vso težavo v obliki visokih premij zvaliti na ramena vseh lastnikov takšnih stavb, kateri sami dostikrat za nevarnost niso vedeli. Sicer bi pa včasih ne škodilo sodnijsko po krivcu požara bolj poizvedovati, da bi bilo to vsaj pozneje drugim lahkomisljencem v večji strah. Seveda menim tukaj krivice, ki so požara ne po hudobiji, nego po zanikarnosti in lahkomiselnosti krivi.

Slednjič navajam še jedno pritožbo, namreč radi umikanja pri zavarovalnici, kadar se mora ta izplačevati. Ako zgoraj imenovani izgovor „za celo vrednost“ ne pomaga, poišče se drugi, ki sicer manj, ali vendar dosti vleče. Ta pa je ostarelost ali obrabljenost poslopj in predmeta. Tudi tukaj zvrčam večino krivde na zastopnika, kateri bi pri zavarovanju moral vestno po pravi vrednosti ceniti, da ne bi trebalo plačevati zavarovancu previsokih premij in gojiti nad neutemeljenih! V ostalem pa bi se glede ostarelosti morala napraviti nekaka meja ali mera, po katereji ona teče. Tako recimo, da imamo še dosta lesenih poslopj do sto let starih, katerim prva desetletja niso trohice škodile na ostaranju ali vrednosti. Pozneje bi se to, pa le po malem upoštevalo, zajedno pa zavarovancu na premijah se odjenjevalo. Najbolje pa bi še bilo, ko bi se vsakih deset let vsa zavarovana poslopja znova pregledovala in ocenjevala, da bi zavarovanje in vrednost ali resnica hodile jedno pot!

Najti bi se še dalo več napak v zavarovanju, kakor ona o skoparenju, koder gre pridnim gasilcem podariti kakšno svotico. Ne gre nam namreč v možgane, ako mora zavarovanec plačevati gotove odstotke kot gasilni prispevek, da se pri dajanju tega plačila smatra ono kot največja velikošušnost zavarovalnice! Dostikrat se ona svotica podeli v takej meri, da še najubožnejši ne mara je vzeti. Tukaj velja izrek: Varčuj pri velikem, spregledaj pri malem! Kako bodo zavarovanci takšnih bank zamogli ob času nesreče upati, da jim priteče na pomoč obilna človeška bramba, ako že ta naprej ve, da dela — zastoj?! Tu bi najbolj ugajala postava

tudi, da je bila vedno žalostna; vzroka te žalosti pa ni vedel nihče.“

Na njene besede v kotu sobe nekdo globoko vzdihne. Marcel se ozre, opazi Milona, ki je preplazen stal v kotu, in mu reče jezno:

„Kaj iščeš, grdobu?“

Pritlikavec prebledi, se globoko prikloni in reče, drhčec od strahu:

„Zdelo se mi je, da me kličeš, patricij. Zato sem prišel, da zvem, česa želiš.“

„Menda sem klical tvojega brata,“ reče Marcel, pokaže s prstom na opico in se krohota je nasmeje neslanej šali, ki je Milona ranila globoko v srce.

„Čemu jočeš?“ vpraša Valerija, opazivši solze na Milonovih trepalnicah.

„Slišal sem, da si govorila o svojej pokojnej materi; spomin na njo mi je nehoté izvalil solzo na oko,“ odvrne Milon in si briše solze z rokavom svojega lepega oblačila.

„Najina mati ni tako grdo ravnala s teboj, kakor midva,“ reče Valerija in se karajoč ozre na Marcela, ki pa se za to ne zmeni.

„Vidva ne ravnata z menoj grdo, dobra moja gospodarja. Jaz sem ubog revež in rojen zato, da se drugi norčujejo z menoj. Narava me je naredila spako; vaju pa je obdarila z lepoto. Vsled tega se tudi ne jezim, če me imenujeta grdobu, ker sem v resnici.“

„Ubogi Milon, ti prenašaš najine muhe kakor mučenik,“ vzdihne Valerija. (Dalje sledi.)

enaka o najdenini, da bi namreč gasilci imeli pravico do neke meje ognju ubranjenih rečij, katero svoto bi banka morala jim izplačati. Toda ta misel je za sedaj še gotovo prezgodnja, morda se kedaj uresniči. — Spraznil sem sedaj svojo torbico pritožeb o tem predmetu, z namenom, da se resnici odpre pot v svet, od koder ji naj pride nasproti sestra — pravica! Z Bogom!

Državni zbor.

Dunaj, 9. decembra.

Zakon o borznem davku je obveljal v tretjem branju. Nato zbornica nadaljuje generalno razpravo o državnem proračunu za l. 1897.

Posl. dr. Kramar naglašja, da se zbornica jako malo zanima za proračun, ker je koncem zasedanja nekako utrujena, dasi mora sedanji položaj marsikoga zanimati. Od treh velicij strank obstaja danes le še poljski klub; nemška levica se je razdvojila, konservativni klub razpada. Izstop nemških poslancev s Češkega iz nemške levice je velikega pomena in daje upanje za spravo na Češkem, ker je tudi liberalno veleposestvo na Češkem začelo računati z razmerami. Mladočehi čakajo le ugodne prilike, zato nočejo z glavami butati ob zid. Govornik naglašja, da se mladočehski klub nikdar ni strinjal glede vnanje politike z bivšim svojim tovarišem dr. Vašatym. — Mladočehi so bili proti trodržavni zvezi; ker pa obstaja, naj si Avstrija tako uravna politiko, da ne bode vedno odvisna le od trodržavne zveze. Zato Mladočehi želé prijateljskih razmer z Rusijo. Pred vsem pa treba sporazumljenja med narodi v državi sami. To je potrebno z ozirom na gospodarski boj z Ogersko in vedno glasnejše socijalno vprašanje. Da pa se doseže sporazumljenje, treba v prvi vrsti izvršiti zahteve češkega naroda. V to treba na Češkem vpeljati tudi češčino kot notranji uradni jezik. Na Moravskem nemška manjšina vlada nad češko večino prebivalstva. — Vsak narod se mora prosto razvijati, zato zahtevajo Mladočehi pravičnost za svoj narod in v obče večjo avtonomijo v zakonodaji in upravi. Dokler se to ne zgodi, Mladočehi ne glasujejo za proračun.

Posl. grof Dzieduszycki naglašja, da se je sedanji parlamentarizem preživel, mogoče, da bodo novi življi v prihodnji zbornici pomadili delovanje. Narodnostni prepiri v Avstriji ovirajo vspešneje delovanje. In vendar ima to narodnostno vprašanje nekaj idejalnega, ko se narodi bojujejo za svoja narodnostna čustva in svoje posebnosti. Pridejo časi, ko se bodo morda ljudje čudili sedanjim prepriom. Navzlic temu pa je vendar zbornica rešila več važnih načrtov. Govornik naglašja, da bi bil le tedaj za združenje vladnih in avtonomnih organov, ako se s tem ne krči avtonomija. Sedanji parlament ne more rešiti vseh nalog, zato bi bilo potrebno in koristno, da bi se deželni zborom razširil delokrog. V deželnih zborih je večje zanimanje za posebnosti in potrebe posameznih dežel.

Posl. Biankini obžaluje dualizem ter si želi prejšnji federalizem. Potem naj bi se združile hrvatske dežele z Bosno in Hercegovino. Dalmacija je najbolj zapuščena dežela; nima železnice, vode se ne uravnava, skratka: razmere so uprav turške. V Dalmaciji ni tiskovne svobode, pri volitvah vlada preveč vpliva. Govornik nasvetuje resolucijo, naj se za Dalmacijo imenuje civilni guverner. Prišlo bode tako daleč, da v Dalmaciji noben neodvisen mož ne bode hotel prevzeti mandata. Ker pa je sedanja vlada obljubila, da se hoče ozirati na gospodarske in narodne potrebe, zato Hrvatje verujejo tem obljubam.

Posl. Stephanowicz opisuje razmere v vzhodni Galiciji in Bukovini, ki sta v vsakem oziru zapuščeni. Celo domača industrija peša in propada. Prebivalstvo samo si ne more pomagati, v tem oziru treba vladne pomoči. Dalje govornik obširno opisuje slabo upravo grškovzhodnega verskega zaklada v Bukovini. Ta zaklad ima 29 odst. vsega površja v Bukovini, toda v gospodarskem oziru ne stori ničesa. Zato naj bi vlada zboljšala te škandalozne razmere.

Posl. Scheicher priporoča zbornici večje zanimanje za socijalna vprašanja. Kapital se sicer steka v roke malega števila oseb, dočim se množi število beračev. Tu treba organizacije, delavskih, obrtniških in kmečkih zbornic. Zemljiški dolgovi naj se potem amortizacije poplačajo.

Dalje so še govorili poslanci Demel, Nitsche in Ebenhoch.

Prihodnja seja jutri.

Provizorij na Reki.

Z Reke, 4. decembra.

Kakor je znano, Reka ni še definitivno priklopljena ogerski kroni, ampak dokler se stvar popolnoma s Hrvaško ne vravna, je samo provizorno pod Mažarsko, a oni gospodarijo vedno bolj očitno, kakor da so sami gospodarji. Pa vsaj lahko to delajo, dokler so tako žalostne, krivične, vnebovpijoče razmere na Hrvaškem.

Mesto je imelo do zdaj še nekaj avtonomije, vlada seveda jim je dopuščala, in italijanaško-mažaronski Rečani klanjali so se lepo vladi, čeravno je ona največ za sebe grabila in vedno večjo oblast dobivala. Pustila jim je tudi dolgove delati prav po moderno, in kdo zna, ako ne za to, da laglje tudi v magistrat še bolj vriva svoje kremplje. Da je pa provizorij vedno bolj v nevarnosti, da tudi po imenu zgine, zdi se, da kažejo neka znamenja. „Obzor“ povzel je iz „Magyarorsaga“ sledeče vesti:

Po imenovanem listu peča se trgovinsko ministerstvo prav živo z reorganizacijo mesta Reke in brž ko ne, da ne bode več podvržena tamkajšnja pomorska oblast bodočemu guvernerju, ampak da se bo osnovala kot samostojna oblast, neposredno podvržena trgovinskemu ministerstvu v Pešti. S tem bi se zmanjšala čast in delokrog guvernerjev, kateri bi imel samo oblast velikega župana ali okrajnega glavarja Reke z okolico.

Cela ta osnova je izdelana v ministerstvu trgovine, ali ta prememba se ne bo takoj izvela, nego na Reko bodo poslali dr. Aleksandra Darday-a, kateremu bo poverjena začasna uprava s tem namenom, da v teku štirih mesecev na osnovi svojih študij sestavi izveštje.

Po štirimesečnem provizoriju prevzel bi dr. Darday upravo pomorske oblasti, a za guvernerja bi se imenoval sedanji minister trgovine, baron Daniel. Guverner bi tako ostal brez pravega delokroga, samo z reprezentacijskimi dolžnostmi. Vse to bi se moralo izvršiti še le na pomlad, ker baron Daniel ne bode odstopil pred razpravo o carinskem vprašanju, da ne bi smatrali njegovega odstopa za politični padec.

Misli se, da ne bodo Rečani sprejeli radi te premembe. Baron Daniel je neki voljan to čast prevzeti in baron Banffy je tudi neki sporazumljen s trgovinskim ministerstvom gledé te osnove.

Tako tuje novine, in ker dojde ta vest iz Pešte, bo že kaj resnice na tem. — Tako sta na Reki zdaj dva provizorija, provizorij hrvaško-reški — in novi provizorij gledé nameravanih prememb in izpraznjenega mesta guvernerjevega. Treba je znati, da pomorska oblast ni samo reška ali mažarska, ampak mažarsko-hrvaška; njen delokrog sega čez Senj do dalmatinske meje. Ta oblast, ki bi morala pravično ravnati tudi za Hrvaško, od koder i tangentno dobiva, dela faktično, kakor da je samo mažarska, tako da Hrvaška nima na svoji obali svojega morja, da je popolnoma v tujih rokah in odvisna od tuje milosti.

Res slabi časi za našo tužno domovino; ona ječi pod hujim nego azijskim jarmom in žalibog da ni še upanja hitre rešitve.

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. decembra.

Gališki deželni zbor se snide po poročilu dnevnika „Czas“ dné 29. t. m. in traja zasedanje tri dni, kajti državni zbor nadaljuje svoje zborovanje že dné 3. januarja. Zasedanje državnega zbora traja kakih 14 dni; v tem času se baje lahko dožene budgetna razprava in reši finančni zakon. Dne 20. januarja se pa znova snidejo deželni zbori in traja zasedanje do konca meseca februarja.

V ogerski poslanski zbornici je predložil poslanec Pulszky kot poročevalec adresnega odseka načrt adrese. Splošno omenja predloga prestolnega govora. Jedna znamenitejših točk je nadalje zaupanje, ki je v tej adresi izraženo sedanjemu kabinetu. Ta točka je dokaz, da obstoji odsek iz samih Banffyjevih ljubljencev. Za nas važnejši točki sta pa odstavka o obnovitvi carinsko-trgovinske zveze in določitvi kvote. Adresa ostro razlikuje kvotno vprašanje od carinske in trgovinske zveze, užitninskega davka in avstro-ogerske banke. Gledé pogodeb se izraža, da je obnovev nujna in splošno zaželena, da s tem ne trpé škode življenjski interesi obeh držav. Vsled tega je poslanska zbornica vedno in brez odloga pripravljena, pričeti to delo, ako ostanejo nedotaknjena prava Ogerske. Gledé kvote se izraža

nada, da bodo pogajanja dovedla do vspeha, s katerim bi se varovale materijalne koristi obeh državnih polovic, ako se z avstrijske strani ne bodo stavile neopravičene in pretirane zahteve, ki so v nasprotju s pogoji za gospodarski razvoj Ogerske. Glavna stvar je torej pri tem to, da v nobenem oziru ne trpi Ogerska, za Avstrijo se Mažari niti ne zmenijo. Ogerski liberalci menijo, da bodo avstrijski zastopniki brez vsakega ugovora se uklanjali njihovi zapovedi. Ako sme Ogerska zagovarjati svoje koristi, zakaj bi tega ne smela storiti Avstrija, ki je dovolj dolgo vrsto let trpela veliko krivico.

Splošna stavka v Hamburgu. Skoro štirinajst dni počivajo vsa večja podjetja ob Hamburgskem pristanišču, kajti z malo izjemami stavkujejo vsi delavci in čakajo, kedaj se jim izpolnijo od strani delodajalcev zahteve, katere naglašajo skoro sleherni dan na javnih, mnogobrojno obiskanih shodih. Spočetka so menili voditelji stavke in delavci, da jim ta stavka ne bode delala prevelikih preglavic, kajti menili so, da se v malo dneh omehčajo srca podjetnikov, ako pa to ne, da jim priskočijo na pomoč vsaj angleški delavci z znatnimi doneski. Toda niti prvo, niti drugo se do današnjega dne še ni zgodilo. Delodajalci so si najeli ptujih delavcev, kolikor jih potrebujejo v skrajni sili. Angleži pa niso voljni poslati nikake pomoči. Stavkojoči delavci si sicer mnogo prizadevajo, da bi zaprli vstop angleškim delavcem v pristaniščne delarne, toda posreči se jim le včasih, dosledno izvesti tega naklepa pa ni nikakor mogoče. Vsled tega se ni čuditi, da vkljub splošni stavki ni še noben dan popolno ponehało delo. Vzroka temu je najbrže iskati v nesporazumljenju mej nemškimi in angleškimi socijalnimi demokrati, ki se je posebno pokazalo povodom zadnjega socijalističnega kongresa v Londonu. Kakor se zdi, angleški sodrugi ne marajo veliko slišati o kakem nemškem osrednjem vodstvu in se vsled tega nčejó tako tesno združiti z nemškimi socijalisti, kakor bi ti želeli iz gotovih razlogov. Posledico tega nesporazumljenja čutijo in bodo morda še huje čutili pa le ubogi zapeljani in sestradani delavci.

Španski liberalci prišli bi radi zopet na krmilo in si v to svrhu mnogo prizadevajo, da si ogladijo pot. V tem smislu je stopil prvi v javnost njihov vodja Sagasta. Svoje delovanje je pričel na najvišjem mestu, kajti prosil je avdijence pri kraljici ter tam razvil svoje nazore. Pogovor s kraljico objavlja sedaj v liberalnih glasilih in tako skuša pridobiti za-se špansko prebivalstvo, katero vsled dolgotrajnih neugodnih razmer že nekoliko emahuje v naklonjenosti do sedanjih voditeljev španske politike. Zviti in pretkani pa so ti možje, to nam dokazujejo nastopne besede vodje Sagaste, s katerimi hoče prepričati svet, da ne hrepené po časti, marveč hočejo le rešiti Spanijo iz preteče nevarnosti. „Liberalci“, pravi imenovani vodja, „nikakor težko ne čakajo trenutka, da se pozovejo na državno krmilo, in tudi ne nameravajo provzročati konservativni vladi v kolonijalni politiki nikakih zaprek. Še le potem, ko bi se izjalovil vsak poskus ministra predsednika Canovasa, in bi ne mogel zatreti upora na Kubi, tedaj bi prevzela vso odgovornost liberalna stranka“. Ob enem pa razvija ta mož že svoj program in se kaže prijatelja sprave in preosnov. V tem oziru se strinja popolnoma z maršalom Martinez Camposom. Na ta način menijo liberalni kolovodje doseči tudi sporazumljenje z Zveznimi državami v Severni Ameriki. Pristašev za to idejo ima Sagasta že obilo in popolno nemogoče ni, da se mu posreči dobiti v roke državne vajeti, ako ostane brezvspešen ves napor sedanje vlade nasproti vstajem na Kubi in na Filipinih.

Socijalne stvari.

Vojska in človeške žrtve.

Lipski zdravnik dr. Frölich obravnava v „Zeitschrift für Krankenpflege“ 1896, št. 9, koliko žrtev zahtevajo vojske. Ob kratkem podajemo tu vsebino njegovega spisa.

Stari vek je imel najbolj krvave vojske. V njih se je ljudij izredno mnogo pokončalo. Varok temu je bil namen tedanjih vojsk. Sovražnika sta hotela drug drugega uničiti. Zavoljo tega in ker ni bilo dovolj živeža, so navadno jetnike pomorili. V starega veka vojskah so bojevalci vse zastavili in zato so tudi pri nasprotniku vse pobijali, kar so mogli, ne le mož, marveč tudi žene in otroke.

Srednji vek je imel že mnogo milejše vojske,

dasi je staremu bolj podoben, nego novi. Vzlasti vedno popolnejše orožje okrajšuje vojske in zmanjšuje človeške žrtve.

Ta trditev se nam ne zdi popolnoma resnična. Res je, da novodobna orožna tehnika sama po sebi okrajšuje čas vojskovanja, toda s tem zmanjšuje samo jeden del žrtev, namreč tisti, ki so ga zahtevale razne bolezni, pojavivše se med vojsko in po nji. V vojski sami bo pa ravno popolnejše orožje zahtevalo mnogo več človeških žrtv, nego prejšnje nepopolno. Saj se bodo ravno iz tega vzroka vojske hitreje končale.

Iz naslednjih podatkov se razvidi, v kakšnem razmerju so izgube vsled vojske same s tistimi, ki jih provzročijo razne bolezni.

Vojska	Armada	Število mož	Padli vsled ranjenj	Umli vsled družih bolezni	Razmerje obeh vzrokov
Krim 1854—1856	Francozi Angleži Skupno	309263 97864 407127	20240 1760 22001	65135 16297 81432	1:3,2 1:9,3 1:3,7
Lasko 1859—1860	Francozi	149690	3664	5002	1:1,4
Severna Amerika 1861—1865	Severna armada	2500000	110038	224586	1:2
Nemško-Dansko 1864	Prusi	39200	738	310	1:0,4
Nemško-Avstrija 1866	Prusi Avstriji Sasi Skupno	363100 350000 26500 739600	4450 8873 323 13646	6427 10079 126 16632	1:1,4 1:1,1 1:0,4 1:1,2
Nemško-Francosko 1870—1871	Nemci	1146355	28278	14904	1:0,5
Rusko-Turško 1877—1878	Rusi	933726	34742	82879	1:2,4

Iz teh podatkov vidimo:

1. Razne bolezni so pobrale od 1—20 % cele armade.

2. Z orožjem se je pokončalo primeroma krog 2 % cele armade.

Na bolezni vpliva trajanje vojskovanja, letni čas, obnebe in še mnogo družih vzrokov, ki se ne dáde preračunati. Skrb za zdravje v vojskah, katera se je zadnja leta zelo izpopolnila, more tu le malo vplivati.

Tolažljivega nam v obče vojske vkljub „spopolnenemu orožju“ nič ne obetajo.

Slovstvo.

Nov list.

Ko smo se pri prvem evharistijskem shodu v Ljubljani dne 30. julija t. l. posvetovali, kako bi pospeševali med Slovenci češčenje presv. Rešnjega Telesa, tedaj je več gospodov izreklo željo: začnimo na čast presvetemu Rešnjemu Telesu izdajati nov nabožen list. List bodi namenjen našemu preprostemu ljudstvu in zato tako pisan, da ga bode tudi neuk težak lahko razumel.

Malo ne vsi zbrani gospodje, in bilo jih je do 120, so pritrdili temu pametnemu nasvetu. Z Goriskega so nam došla pisma, v katerih gospodje ponavljajo isto željo. Glede na to občno željo, ki se je pojavila pri evharistijskem shodu, je odbor katoliškega tiskovnega društva sklenil, da začne z novim letom izdajati nabožen list, ki bi kolikor moči ustrezal našim potrebam.

Kak bodi novi list, o tem se pri shodu nismo natanko dogovorili. Odbor katoliškega tiskovnega društva je stvar tako ukrenil, da se list ne bode omejeval na češčenje presv. Rešnjega Telesa, ampak da bode nekamo glasnik vsem bratovščinam, ki so med Slovenci razširjene. Zato smo mu izbrali ime: „Venec cerkvenih bratovščin“. Posebno in najprej seveda bode gojil češčenje presvetega Rešnjega Telesa; poleg tega pa bode prinašal kratke razprave, primerne posameznim bratovščinam; poučeval bode čitatelje o dolžnostih, ki jih imajo kot udje raznih bratovščin; oziral se bode tudi na cerkveno leto in zbiral izglede iz življenja svetnikov; vsprejemal bode poročila o napredku bratovščin v raznih krajih, in novice in dogodke v verskem in cerkvenem življenju v domačih in tujih deželah.

Razume se, da ne bode moči v vsaki številki govoriti o vsaki bratovščini posebe; pisali bodemo sedaj o tej, sedaj o oni malo več, kakor bode nanesla prilika.

Novi list bode izhajal jedenkrat na mesec, vsaka številka bode imela jedno polo, ki bode zganjena v snopič s platnicami. Če bode kazalo, ga po-

zneje lahko povečamo. Cena mu bode v Ljubljani v upravnistvu (Vodnikove ulice 2) 60 kr. na leto; po pošti pošiljan pa 72 kr. Vrejeval ga bode gospod dr. Frančišek Ušeničnik, špiritual v Alojzijevešču. — Prva številka bode izšla še pred Božičem.

Vse čč. gg. duhovnike, vzlasti pa vas, ki ste v družbi „sacerdotum adoratorum“, lepo prosimo, da bi se listu pridružili kot sotrudniki in ga razširjali med preprostim ljudstvom, ker njemu je namenjen. Program vam je znan in ko bi komu ne bilo kaj jasno, bode lahko kmalu več čital v prvi številki. — Nemci, Lahi, Francozi imajo za vsako bratovščino poseben listič namenjen družnikom; skrbimo mi, da bodemo izdajali vsaj jeden tak list. — Nekatere skrbi, kaj bode z „Danico“. Kakor ste čitali v zadnji številki, bode še izhajala. Mi je ne bodemo izpodrivali, ker je naš program drug, kakor ga ima „Danica“; res da se v nekaterih točkah dotikata, a glavna smer je vendar le različna.

Čuli smo že od nekoč glasove: porabimo pa „Danico“ v ta namen, ki ga bode imel novi list. K temu odgovarjamo: pri evharistijskem shodu, kjer se je rodila misel o novem listu, smo rekli, da hočemo list, ki bi se mogel razširjati med ljudmi. Samo ob sebi pa je umevno, da list, ki izhaja vsak teden na celi poli, in taka je naša „Danica“, ne more imeti tako nizke cene, da bi jo tudi navaden delavec ali posel z lahka zmogel. — To se nam je zdelo potrebno pripomniti zato, da ne bode kdo krivo tolmačil našega početja.

Bog blagoslovi delo, da bi srečno vspevalo. Njemu v čast in našemu vernemu ljudstvu v prid.

Knjige „Družbe sv. Mohorja“.

(Ocenili Cirilski.)

IV. Marija Devica majnikova Kraljica. Izvirno spisal p. Beks, general društva Jezusovega. Slovencem priredil Anton Zgur, duhovnik ljubljanske škofije. 16°. 332 str.

Pozdravljena prisrčno „Marija Devica majnikova Kraljica!“ Tako bo gotovo vsak ud Mohorjeve družbe zaklical novim šmarnicam. Imamo sicer že obilo te vrste molitvenikov in, dasi so letošnje le prevod, hvaležni smo družbi sv. Mohorja, da jih je izdala. Saj so, kakor poroča pisatelj v uvodu, doživele že petnajsti natisek v nemškem izvirniku in predstavljene so že v mnoge druge jezike. To je gotovo najboljši dokaz, kako izvrstno ustrezajo svojemu namenu. Zakaj bi jih tedaj ne imeli tudi Slovenci?

Knjiga, kakor jo je izdala družba sv. Mohorja, razdeljena je v tri dele. Prvi obsega „šmarnice“, pobožnosti k Mariji Devici majnikovi Kraljici. V tem delu je za vsak dan Marijinega meseca prirejeno kratko premišljevanje. Prvi dan nas pisatelj s tremi nagibi vspodbuja k češčenju prečiste Device v majniku. Za vsak drug dan pa nam podaja premišljevanje o kaki skrivnosti iz življenja Matere Božje. Premišljevanja so priprosta, tudi neizobraženemu čitatelju lahko umljiva in, kar zasluži posebno pohvalo, prav praktična. Ne razlagajo nam samo najvišjih verskih resnic o presveti Devici prav po domače, ampak kažejo tudi, kako jih lahko obrača vsakdo na svoje življenje.

Premišljevanjem slede molitve, ki v obliki otroško zaupnih prošenj do nebeške Matere ljubko razkladajo lavretanske litanije.

Vzgle di pa so vzeti iz življenja imenitnih svetnikov, kateri so bili posebni častilci presvete Device. To je gotovo vse hvale vredno; zakaj taki vzgledi imajo večjo moč de človeškega srca že zato, ker so popolnoma dokazani, pa tudi zato, ker na njih najjasnejše vidimo, da je češčenje presvete Device resnično najvarnejša pot v nebesa.

Pobožnost vsakega dne zaključí primerna, lahko izpeljiva v a j a. Vsakdanja berila so tedaj resnično mična, raznovrstna, in — kar je velike praktične vrednosti — ne predolga. Zato bodo gotovo po teh šmarnicah z veseljem segli ne le vsi dušni pastirji, ampak tudi vsi oni, kateri hočejo v domačem krogu opravljati prelepo majnikovo pobožnost, ker so kakorkoli zadržani, očitno to storiti.

V drugem delu „Majnikove Kraljice“ zbral je pisatelj razne molitve: jutranje, večerne, sv. mašo, spovedne in obhajilne molitve, sv. križev pot, male dnevnice v čast Materi Božji za vse praznike in še nekaj drugih molitvic. Knjiga more tedaj vsakemu zadostno služiti tudi kot molitvenik; zasluži tedaj tem večjo pohvalo, ker ustreza dvojnemu namenu. Le sv. maša je za priprosto ljudstvo predolga in de-

loma pretežka. Prav bi bilo, ko bi se bila dodala še jedna, krajša in bolj priprosta.

V tretjem delu, ki pa obsega le šest strani, je nekaj znanih pesnic v čast Kraljici majnika.

Jezik je vseskozi dosti gladek. Prav pohvalno pa moramo v tem oziru omeniti Heibarjev prevod „malih dnevníc“ iz latinščine. Stihji so tako gladki, rime tako čiste in krepke, kakor bi spevi bili izvirni. — Knjiga je tedaj vseskozi izvrstna, vredna, pa ne potrebna najtoplejšega priporočila. „Tolle, lege“ — vzemi in čitaj, in prepričal se boš.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 10. decembra.

(Nova mestna železnica v Ljubljani.) katero je občinstvo z veseljem pozdravilo, se začelja pod slabimi auspiciji. V torek dopoldne, 8. t. m., na veliki praznik Marije brez madeža spočet, so šarili merjevci s koli, kladvi in drugim orodjem po mestnih ulicah ravno ta čas, ko je verno ljudstvo hitelo od službe božje. Velika nevolja je bila med poštenimi meščani nad to oskrumbo velikega praznika, a mestni magistrat je na pritožbo meščanov lakonično odgovoril, da državne postave tega ne zabranjujejo. Kaj pa božje postave, se mar na te ni treba ozirati magistratu katoliškega mesta Ljubljane? Ali ne čutimo še groznih posledic velikonočnega potresa, in vendar magistrat tako malomarno prezira cerkvene postave!

(Nova kapela v knezoškofjski palači) je bila danes blagoslovljena in oltar, posvečen sv. Družini, konsekriran. Opravilo so izvršili prevz. gosp. knezoškof. Kapelico krač prelepa umetnijska dela, slike, kipi, rezbe itd., o čemer v kratkem priobčimo obširnejši opis.

(Iz Mengša.) Dne 22. m. m. smo pričeli ponavljanje sv. misijona, ki je bil leta 1888. Končali smo ga v nedeljo dne 29. novembra. Vodila sta ga č. gg. jezuita Doljak in Vrhove z njima lastno gorečnostjo in vstrajnostjo. Splošno je bilo veselje po celi župniji, ko se je širila novica o sv. misijonu. Rednih spovednikov je bilo 8, mej njimi č. gg. oo. frančiškani, župnik Stare in dr. — Obhajancev je bilo precej čez 4000. — Bog povrni obilno delo in trud vsem, v prvi vrsti č. gg. nadžupniku, ki je v kljub bolehnosti omislil sv. misijon, oo. misijonarjem in spovednikom, vsem udeležencem pa poplačaj njih vstrajnost in gorečnost s tem, da misijonske dobre sklepe vedno spolnujejo. — V ponedeljek, dne 7. t. m. dopoldne ob 3/4 12. uri sta prišla dva tujca, on in ona, pogledat našo cerkev, kakošna je in koliko premore. On je ostal v klopi, ona je pa poskušala radodarnost naših župljanov po puščah. Ali „mežnarjev Janez“ jih takoj ovoha in opazuje skozi ključavnico. Ko ona sluti nevarnost, smukne za oltar in čaka nepoklicanega nadzornika. Oba, on in ona, sta morala obiskati poleg cerkve tudi žandarmerijsko postajo in kamniško tamnico, četudi se je on izgovarjal, da nje ne pozna. — On govori nemško, ona za silo slovensko. Skupno sta imela okrog 7 gld., vsak po jedno limanico in mehur za lim. Le škoda, da sta zamudila sv. misijon, ker bi poslala limanice najbrže nazaj v Beljak, kjer prodajajo take „instrumente“, kakor sta izpovedala.

(Mirna Peč) 8. dec. Danes popoldne po kršč. nauku imel je tukaj g. Gombač, potovalni učitelj kmetijske družbe predavanja o „vinogradarstvu in kletarstvu“. V šolskem poslopju zbralo se je do 200 mož — kmetovalcev-vinorejcev, ki so jako pazljivo poslušali. Povedal nam je gosp., kake trte so dobre za našo zemljo, kedaj škropiti, kako, s čim in kedaj gnojiti vinograde itd. Odgovarjal je tudi temeljito na razlčna, stavljena mu vprašanja. Može smo bili jako zadovoljni s podukom. — Suha zima prešla bo v vlažno. Blato se nam ponuja povsod. — Danes smo pokopali mater gosp. Franceta Dular, živinozdravnika v bosenski Gradiški. Gospod je pokazal, kako zna ljubiti svojo mater! V nedeljo zjutraj se je podal na pot in v ponedeljek dopoldne je bil že pri mrliškem odru. — Mi smo menda še zmiraj pod Bismarkovo vladjo, ali pa hočemo prestopiti, ker imamo na poštnem pečatu še zmiraj samo: Hönigstein. Se vé: Mirna Peč bi ne bila v Trebujem več znana. Ali res pošta toliko ne nese, da bi se napravil tudi slovenski pečat? Saj se je slišalo, da se bo napravil, ker ta je itak že obrabljen. Vederemo!

(Nova pošta.) Dne 7. decembra t. l. odprla se je v Loškem Potoku v okraju kočevskem, brzojavna postaja z omejeno dnevno službo, združena s tamšnjim poštnim uradom.

(S Homca) dne 7. decembra. Hvala Bogu in Mariji! Ravno za Miklavža smo srečno dovršili vsa potrebna dela pri župni cerkvi in zvoniku tako, da je bil včeraj 2. adv. ned. mogoč slovesen vhod v veličastno cerkev, ki je bila po potresu silno poškodovana. Novo zidovje in križ na zvoniku je blagoslovil prečastni dekan in kanonik kamniški ter opravil ob azistenciji sosednih gg. duhovnikov prvi nekrvavo daritev v prenovljeni božjepetni cerkvi, domači g. župnik pa je pojasnil v slavnostni pridigi, kako bōdi ta dan — dan srčne zahvale in dobrih sklepov. Božje službe in obeda se je udeležil tudi blagor. g. c. kr. okr. glavar iz Kamnika in arhitekt g. Dvořak. Spominjali smo se v cerkvi in pri obedu našega presvitlega, predobrotnega vladarja, prevzvišenega kneza in škofa, visokorodnega deželnega predsednika in drugih dobrotnikov naše župne cerkve. Cerkevno zidovje je z vezmi vse prepreženo, a vidne so samo štiri, dobilo je novo zalo kupolo, delano na cement in železno omrežje, zvonik kaže jako lične line in ima sedaj višjo, pooščeno streho, krito z bakrom. Pokanje topičev, mlaji in zastave je poveljevalo celo slovesnost.

(Miklavžev večer.) Kat. delavska družba je slavila v nedeljo, dne 6. t. m. sv. Miklavža in zavetnico rudarskega stanū, sv. Barbaro. Bil je prelep večer. Dom je bil prenapolnjen. Iz Ljubljane je prišlo 28 gostov. Zbrani otroci delavskih družabnikov so težko in nemirno čakali, kdaj pride sv. Miklavž. A prišel je z ljubeznivimi angeljci in brez — „parklja“. Prinesel je lepih in sladkih darov, šolskih knjig, pa tudi šib ni pozabil, saj šiba novo mašo poje; zato so bile vse lepo pozlačene. V lepem redu so otroci drug za drugim prišli pred Miklavža, poljubili mu roko, prejeli dari in zopet v lepem redu odšli. Ko se je sv. Miklavž poslovil od oveseljenih otrok, odgrnilo se je zagrinjalo in v čaroviti svetlobi se je prikazala na odru sv. Barbara. Ob njej je bil prelep angelj, ob strani pa so klečali rudarji priporočujoč se svoji nebeški zavetnici. Zares krasna je bila ta živa podoba. Vsi so s čudom strmeli vanjo. Vsa čast gospe Milačevi, ki z neutrudljivo skrbjo in umetelno roko deluje za kat. delavsko družbo! Hvala pa tudi gospodičinama Matildi in Izabeli za vzorno sodelovanje! Potem je nastopil č. g. prof. dr. Jan. Ev. Krek. Spominjajoč poslušalce lepote sv. cerkve in nje obredov in navad ogreval jih je z ognjem za ljubezen. Zato je socijalna demokracija družba klavcev, grobokopov, uničevalcev. Rovarji so, a ne zidarji! — Krščanstvo pa oživlja, krepi, prenavlja in presnavlja. Krščanstvo tudi ljubi socijalne demokrate, a ker jih ljubi, zato sovraži socijalno demokracijo, ki je njih — poguba. Zato ljubimo tudi socijalne demokrate, a če jih hočemo res ljubiti, sovražimo z vsem srcem socijalno demokracijo! Prav dobro je tudi povedal, da socijalni demokratje v boji zoper cerkev navadno pobirajo le to, kar so izbljevali zoper njo odpadniki pred Lutrom in za Lutrom. Ze tedaj so bili odpadniki socijalni demokratje, ki jim Kristan z vso svojo stražo ne seže ni do kolka. Živahno ploskanje je pričalo hvaležnost zbranih poslušalcev. Po tem krepkem govoru je pripravil družbi novega užitka tamburaški klub „Zvezda“ iz Ljubljane. Za Zagorje je bilo tako igranje nekaj novega in ker so tamburaši izvrstno igrali same izbrane stvari, mej njimi tudi „Kolo“, ni čuda, da se poslušalci niso mogli naslišati. Cestitamo mlademu klubu, a veseli nas posebno, da žive katoliška društva v vzajemnosti ter v bratski zvezi in zlogi. Domači pevci so častno završili „Miklavžev večer“. Bog daj vrli kat. delavski družbi svoj blagoslov in mnogo močij, da bi vstrajala v boji zoper mržnjo in sovraštvo, zoper mahanje in klevetanje socijalnih demokratov, a ne le vstrajala, da se bo krepila in množila od dne do dne! Bog živi vse, ki žive in trpe za družbo, bodite duhovniki, bodite delavci, bodite karkoli!

(Na včerajšnji živinski sejm) so prignali 639 konj in volov, 353 krav in 53 telet. Ker ni bilo ptujih kupcev, je bila kupčija z govejo živino slaba. Bolj so se prodajali konji, ker prodajalci niso stavili visokih cen.

* * *

(Iz Celovca) 9. dec.: Ravnateljstvo koroške deželne hipotečne banke je izdalo poročilo o svojem dosedanjem delovanju, kojemu povzamemo: Za posojila je prosilo od 1. julija do 1. novembra 225 prosilcev s skupnim zneskom 1,079,360 gld. Dovolilo se je 121 prosilec v kup 609,100 gld., odbilo 11 prošenj s 24,200 gld. Pred celovskim deželnim sodiščem vršilo se je zadnji čas več važnih obrav-

nav. Pri volilnem shodu na Vinogradih nad Vetrinjem, o katerega „slavni“ zgodovini smo svoj čas obširno poročali, je bil občinski sluga Lasnig primeril župniku preč. g. dr. Amšlu besedo „schwarzer Pfaff“. Zivoljo tega je tožil g. župnik Lasniga zaradi razžaljenja časti. Prvi sodnik, dr. Burger, je oprostil Lasniga, rekoč, da beseda „Pfaff“ ni razžaljliva!! — Deželno sodišče pod predsedstvom dr. Heissa pa je to razsodbo zavrglo, pripoznalo, da je beseda „Pfaff“ razžaljliva psotka in obsodilo Lasniga na 24 ur zapora in plačilo stroškov. — Drž. pravdnistvo je tožilo na zahtevo c. kr. okr. glavarstva tudi prireditelje in govornike volilnega shoda na Vinogradih. Ker pa niso mogli najti ničesar, kar bi bilo zoper postavlo, se je pravda ustavila.

(Koroške novice) Celovčani hočejo zidati hišo z velikimi dvoranami (Stadt-äle) za zborovanja, veselice itd. Najbolj bi večjih dvoran za zborovanja potrebovali Slovenci, katerim za večje shode že zmanjkuje prostora. Ali jih nam bodo (ako jih sploh dočakamo) prepustili v porabo, je kajpak še vprašanje. — V prerovu pri Celovcu je utonil 42letni J. Smolej. — Vlak je povozil blizu celovškega južnega kolodvora 45letno delavko R. Javnik. Ali se je ponesrečila, ali sama poiskala smrt, se ne vé. — Samomori se množijo žal tudi na kmetih, kakor kažejo poročila iz raznih krajev. — Od več strani poročajo o potresu, ki so ga čutili dne 1. decembra posebno v Kanalski dolini. — V Trbižu so na novo poživili „schulverein“-ovo podružnico, ki je več let spala. Kdo jo vodi? C. kr. (!!) gozdni adjunkt Ruckensteiner in učitelj Trunčnik ter Proš. Vedno stara pesem! Kaj bi reklo švabske „Freie Stimmen“, ko bi bil v odboru Ciril-Methodove podružnice kak c. kr. uradnik ali učitelj?! — Pri Siberniku v St. Urhu nad Mostičem se je nedavno 4letni otrok grel pri ognju v kuhinji. Vnela se mu je obleka in otrok je zovoljo tega v hudih bolečinah umrl. — Katoliško delavsko društvo za Prevalje in okolico bo imelo svoje zborovanje v nedeljo dne 20. decembra t. l. v Farni Vasi pri Štöcklu ob 3. uri popoldne.

(Z Goriškega.) Imenovanje monsg. Mahniča krškim škofom je sv. Oče potrdil v konzistoriju 3. t. m. V škofa bo posvečen koncem prosinca. — Za cerkev presv. Srca J. v Gorici so doslej nabrali 21,457 gld. 43 kr. — V cerkvi sv. Antona v Gorici so odpravili slov. petje pri zornicah in je nadomestili z laškim. Kakor jež lisico spodriva laščina slovenščino v Gorici. Žalostno, da tudi v cerkvi. — Goriška čitalnica ima 19. t. m. svoj občni zbor. — V Kanalu priredi „sadjarsko in vinarsko društvo“ 13. t. m. kmetijsko predavanje.

(V Zagrebu) je v torek umrl gospod dr. Josip Kopač v 59. letu starosti. Rodil se je v Soštanju na Stajerskem, učil se prava na vseučiliščih v Pragi, Padovi in Građu, kjer je bil leta 1863 promoviran doktorjem. Nekaj časa je služboval pri finančni prokuraturi v Trstu, potem pa vstopil kot koncepient pri odvetniku Mrazovcu v Zagrebu. Bil je izvrsten jurist in odločen narodnjak.

(Volitev v Delnicah na Hrvaškem) izpala je popolnoma narodno, izvoljen je jednoglasno David Starčević — namesto pokojnega dr. Ant. Starčevića. Vladin kandidat, neki dr. Gašparac, odvetnik nekje v Slavoniji a domačin, umaknil se je, ko je videl veliko večino nasprotnih glasov. Delničani niso marali za njega, da celo lastni njegov brat mu je pisal, naj se ne blamira, in ako dojde domov kot vladin kandidat, nima prostora pri bratu. Vse zastonj, prišel je, a narodni brat ni hotel znati za odpadnika. Za volitev, kakor je videti, so se na tiho in o pravem času dobro pripravili, opozicijonalcem niso se vstrašili še tako daljnega pota. Fužinci so bili tako prebrisani, da so še o pravem času zaarali vse vozove, da so se morali vladinovec odpeljati na tovrnem vlakcu v Delnice. Znamenita je ta volitev iz več obzirov. Prišlo je v Delnice vse polno žandarjev, a zastonj, narod je bil miren in zložen. — Strogo je bilo opozicijonalcem zabranjeno zbiranje — kakor se čuje že pred volitvami doma — in še bolj na dan izbora. Vse zastonj. Izbran je opozicijonalec, protivnik zloglasnega Franka, čeravno je bil prejšnji poslanec, pokojni dr. A. St. s Frankom. Izbran je tisti Starčević, ki je moral, kakor se sploh govori, odsedeti nekaj let po nedolžnem v zatvoru, ker tako so hoteli bogovi na zagrebškem olimpu. Izbran je D. St. v tistem okraju, v katerem je bil pokojni dr. Rački — tudi banova žrtva. Naprtili so mu bili namreč neki iz trte zvit proces zovoljo

razžaljenja časti — in kakor se govori — došlo je povelje, da mora biti obsojen, samo da ne more biti več predsednik akademije. Žrtva sedanjega krutega zistema je tudi D. St. Povelje je došlo, da se mora politično uničiti, naprtili so mu proces pronevirenja, ker ga niso mogli obsoditi zavorjo „brce“ banove, katero mu je pa nekdo drugi dal, ker to bi bila sramota, priznati, da jo je res dobil. Dve priči, ki ste proti D. S. svedočili, čudno, ste kasneje se obe usmrtili. Ker je Tuškan to s prisego potrdil, bil je tudi on obsojen in zgubil je doktorat. Na Hrvaškem je dandanes vse mogoče. Davida so bili zaprli in pri obravnavi prosil je, da naj ga pustijo domov po neke akte, da dokaže svojo nedolžnost, a ni se mu dovolilo, ker je moral biti obsojen. Lepo je zdaj od njega čuti, ko pravi, kako tolažbo je našel v zatvoru ravno v sv. veri. Sklenil je v saboru mirneje se ponašati, a seveda vendar odločno, kakor zvesti Hrvat. Kako sta se neki pogledala z nervoznim banom? Vsa nada je, da pri prihodnjih volitvah dojde v sabor tudi druga nedolžna žrtva, Tuškan. — Ta izbor lepo pozdravlja tudi „Obzor“, akoravno ni D. St. njegove stranke; veseli se vendar, da je zmagal opozicionalec. Kakor vse kaže, bode pri prihodnjih volitvah složnejše postopanje v opoziciji, samo dr. Franka bi radi iztisnili. Kedor bi pa od njegove stranke hotel pristopiti k večini stranke prava ali „domovinašem“, sklenilo se je, ne delati mu ovir. Upanje je, da se bode stranka bolje organizirala in še bolj približala krščanskemu temelju, kakor kažejo neki pojavi. Najbolje bi res bilo imenovati se krščansko stranko, nasproti pa sedanjo „narodno“ ali vladino stranko imenovati s pravim imenom — protikrščansko stranko, kakor je res; ban ji je glava, a on je govoril in glasoval za civilni zakon. Nikomur bi se ne smelo potem očitati, da je v krivi stranki, a duhovnom še najmanj, a onim „uzor-duhovnom“, kateri sedijo v liberalni narodni stranki, bi se na tak način posvetilo.

(Zvonjenje pri odhodu vlakov) bode vsled odloka c. kr. železničnega ministerstva z dnem 1. januarja bodočega leta prenehalo.

(Nezgodna na južni železnici.) Dne 8. t. m. je blizu postaje Zagorje padla nad 20 m. stotov težka skala na žel. tir, ko se je ravno bližal ponočni kurirni vlak. — Čuvaj je s tem zabranil veliko nesrečo, da je hitel vlaku nasproti in ga ustavil.

(Vročinska bolezen v Pulju) se vedno bolj razširja. Skoraj v vsaki hiši imajo bolnike. Vojakom se je zboljšala hrana ter dobe gorko večerjo z vinom.

Društva.

(Sent-Jakobsko-Trnovska ženska podružnica sv. Cirila in Metoda) priredi v nedeljo, dne 13. decembra ob 6. uri zvečer v klubovi sobi „Narodnega doma“ svoj občni zbor. K obilni udeležbi vabi odbor.

(„Leonova družba.“) II. izkaz. Darovali so p. n. gg.: A. Zupančič, bogosl. profesor, kot ustanovitelj, 100 gld.; dr. Ivan Janežič, bogosl. profesor, r. čl., 5 gld.; dr. Janez Ev. Krek, bogosl. profesor, r. čl., 5 gld.; dr. Josip Gruden, kaplan, r. čl., še 3 gld.; dr. Fran Detela, gimn. ravnatelj, r. čl., 5 gld.; Josip Hubad, gimn. ravnatelj, r. čl., 5 gld.; Fr. Kummer, dekan, 5 gld.; Josip Grčar, župnik pri Sv. Trojici, p. čl., 2 gld. — Dodatek: Za banket so bili že poslali p. n. gg.: kanonik dr. S. Elbert, kanonik A. Kalan, kanonik A. Zamejic, dekan J. Razboršek, dr. Papež, dr. Šusteršič, S. Pogačar, J. Golob, župnik v Podbrezju, Fr. Kušar, Josip Prosenc, Samsa, dr. Josip Pavlica, dr. Josip Gruden, vsak po 2 gld. — V Ljubljani, dne 10. decembra 1896. — Dr. Aleš Ušeničnik, t. č. tajnik.

(Slovensko katoliško delavsko društvo v Ljubljani) je izdalo v 48. in 49. tednu 52 gld. 20 kr. za podporo svojim obolelim članom. — V društvene namene so darovali nastopni č. gg.: Janez Oblak, župni upravitelj na Bledu, in Iv. Kromar, kaplan v Selcah po 5 gld., Avg. Sinkovec, kaplan v Stari Loki 3 gld. (letnine). Bog plačaj stotero in obudi mnogo posnemovalcev! — V nedeljo, dne 13. t. m. priredi društvo javen shod v Kamnigori v prostorih g. Mart. Ferjana z nastopnim vspešnim: Ali je mogoče pomoči žebljarski obrti? Volitev v peti kuriji. Zavarovanje starosti. Raznoterosti. Tovariši in prijatelji, vdeležite se ga mnogoštevilno!

(Kranjska obrtna družba) je imela dne 5. t. m. občni letni zbor. — Čistega dobička je imela družba v preteklem letu 205.473 gl. 65 kr. od katerega se je izplačalo deležnikom 5 odst. od

vsacega deleža in 2 odstotna naddividenda. — Lep dobiček.

(„Narodna čitalnica“ v Novem mestu) ima svoj letošnji redni občni zbor v soboto, dne 12. decembra ob 8. uri zvečer s sledečim vspešnim: 1. Nagovor predsednika, poročilo tajnika in blagajnika; 2. volitev pregledovalcev računov; 3. volitev novega odbora.

(Novo društvo.) V Novem mestu se snuje „Katoliško društvo“ za mladeniče, katero bo skrbelo za dušni in častni blagor šoli odrasle mladine.

(Slovansko pevsko društvo v Trstu) napravi veliki koncert v nedeljo dne 13. decembra 1896 v redutni dvorani gledališča „Politeama Rossetti“. — Začetek točno ob 7¹/₂ uri zvečer. Vstopnina za osobo 1 krono. Sedeži: I. vrste, naslanjači (poltrone) 1 krono; II. vrste 30 novč.; III. vrste 20 novč. — V nadi, da ne zakasni nobeden dane prilike vdeležiti se tega koncerta, priporoča se odbor „Slov. pev. društva“.

Telegrami.

Dunaj, 10. decembra. (Poslanska zbornica.) Nadaljuje se glavna razprava o državnem proračunu. Finančni minister govori v prednostih predležečega proračuna, ker se bodo dovoljene svote prekoračile le v najskrajnejši potrebi, ter opozarja na to, da se je v prvem branju tako pobijana uvrstitev stroškov v investicijskem proračunu označila v odseku kot popolno upravičena. Nadalje izjavlja minister, da si je vlada popolno svesta dolžnosti uvedbe socijalno-političnih preosnov, in opozarja v tem oziru na civilnopravni red, progresiven dohodninski davek, kakor tudi na zakone, ki so se vsprejeli v prid državnim uradnikom, služabnikom, ter v varstvo delavcev. Vlada zavrača očitanje, češ, da je s pobijanjem višjega borznega davka kazala večjo naklonjenost nasproti borzi, kakor pa poljedelstvu in obrtniji, ter opozarja na odpis zemljiškega davka počenši z letom 1898. Konečno ugovarja posl. Stephanowiczu glede uprave poljedelskega ministra ter priporoča zbornici, naj preide v podrobno razpravo. — Ob enem se pohvalno izrazi o delovanju poslanske zbornice.

Dunaj, 10. decembra. (Tiskovni odsek.) Pri posvetovanju o predlogu poslanca Russa gledé slobodne kolportaže je izjavil pravosodni minister grof Gleispach, da se časopisje ne more nadzorovati brez objektivnega postopanja, ki je pa nemogoče, ako se odpravi prepoved gledé kolportaže. Minister poudarja, da on sicer ne zagovarja objektivnega postopanja, toda subjektivnemu postopanju odrekajo porotna sodišča pogostokrat vsako pravo. Minister bi se torej strinjal z odpravo objektivnega postopanja le tedaj, ako bi razsojala porotna sodišča le o največjih tiskovnih prestopkih, vsi drugi prestopki pa naj bi se odkazali učenim sodnikom. Pod takimi pogoji minister ne ugovarja prosti kolportaži. — Odsek je konečno naročil poročevalcu Rutovskemu, naj v najkrajšem času sestavi besedilo Russovemu predlogu.

Dunaj, 10. decembra. Srbski kralj dospe jutri iz Benetk.

Budimpešta, 10. decembra. Poslanska zbornica je vsprejela budgetni provizorij v tretjem branju.

Berolin, 10. decembra. Poslanik grof Eulenburg je odpotoval na Dunaj.

Hamburg, 10. decembra. Upraviteljstvo pomorskih skladišč je naznanilo včeraj po lepakih, da se naznastijo vsa izpraznjena stalna mesta z novimi močmi in onimi delavci, ki se niso pridružili stavki. Od stavkujočih se ne vsprejme nihče v delo, dokler ni končana splošna stavka, in tudi potem le tam, kjer bo še kaj praznih mest.

Rim, 10. decembra. (Poslanska zbornica.) Povodom razprave o notranji politiki sta predlagala poslanca Puratti in Imbriani, naj se izreče vladi nezaupanje in graja radi notranje politike. Ministerski predsed-

nik Rudini pa je predlagal, da se o tem predlogu razpravlja potem, ko bo rešen državni proračun. Predlog Rudinijev je obveljal z 220 proti 33 glasovom.

Bombay, 10. decembra. Kužna bolezen se je razširila po vsej deželi. Včeraj je zbolelo 55 in umrlo 37 oseb.

Foulard-svila 60 kr.

do gld. 3-35 meter, — japonska, kitajska itd. v najnovejših vzorcih in barvah, tudi črna, bela in barvena **Henneberg-svila** od 35 kr. do gld. 14-65 meter — gladka, progasta, križasta, vzorčasta, damasti itd. (ok. 240 razn. kakovostij in 2000 razn. barv, vzorcev itd.) **Poštnine in carine prosto na dom.** — Vzorec obratno. — Dvojnati pisni portu v Svico.

Tovarne za svilo G. Henneberg
26 c. in kr. dvorni zalagatelj, **Curth.** 17-16 2

Zobobol olajšujejo

zobne kapljice lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta), katere so bile odlikovane z Najvišjim priznanjem Nj. c. in kr. Visokosti prejasne gospé prestolonaslednice-vdove nadvojvodinje

Štefanije.

Steklenica velja 20 kr. 126 (59-41) 6

Novo urejena
lekarna pri Mariji Pomagaj

M. Leusteka v Ljubljani

Resljeva cesta št. 1 zraven mesarskega mosta

priporoča za zimski čas najbolj pripravno za ohranjenje zdravja **pristno čisto, sveže**

dorš-medicino ribje olje

dobrega, prijetnega okusa in lahko prebavljivo. — Cena mali steklenici 50 kr., veliki steklenici 1 gld.

Ob enem priporoča tudi zaradi izredno izvrstnega učinka najbolj poznato

Tanno-chinin

tinkture za lase

katera okrepčuje lasišče in preprečuje izpadanje las. — Cena steklenici 50 kr.

Zaloga vseh znanih preizkušenih domačih zdravil, katera se priporočajo po cenikih in časopisih, tu in inozemskih specialitet, medicinskega konjaka, malage, rumca, vsakovrstnega čaja itd.

Razpošilja dvakrat na dan po pošti.

„Gloria in excelsis Deo!“

Tri božične pesmi za solospve, mešan zbor in spremljevanje orgelj, ter ofetoriji za Sveti dan, Novo leto, praznik sv. Stefana in sv. Tri Kralje.

Zložil

Ign. Hladnik, op. 29.

— Cena 50 kr. —

To delo se dobi v **Katoliški Bukvarni** v Ljubljani in pri **J. Kraju** v Novem mestu. 787 3-3

Umrli so:

8. decembra. Jurij Dachs, bivši klobučar, 78 let, Dunajska cesta 20, ostarelost. — Elizabeta Hren, posestnica, 80 let, Kolezijske ulice 14, ostarelost. — Emilija Knez, posestnikova hči, 5 mesecev, Ilovea 31, božjast.

9. decembra. Apolonija Škoče, kramarica, 68 let, Špitalske ulice 5, otrpnenje pluć.

V bolnišnici:

7. decembra. Ivan Depaušek, delavec, 24 let, jetika.

Tuji.

8. decembra.

Pri **Storu**: Schollmayer iz Radovljice. — Buchsbaum, Walland, Werner, Kronfeld, Schulhof z Dunaja. — Kemeny iz Kaposvara. — Meyer, Aney iz Trsta. — Lapič, Wuh iz Grada. — Šepetavec iz Idrije.

Pri **Maltcu**: Fiala iz Sarajeva. — Hinrocho, Haselsteiner iz Grada. — Schulz, Schick, Hoffmann, Trostli, Hanseli z Dunaja. — Krall iz Trsta. — Globočnik iz Kranja.

Pri **avstrijskem caru**: Remie iz Postojne. — Kattnig iz Bistrice ob Zili.

Pri **Bavarskem dvoru**: Remie od Sv. Jurja. — Deršar iz Litije. — Zenger iz Gorice. — Liek iz Grada. — Maichin iz Črne.

Pri **Južnem kolodvoru**: Popovič iz Zagreba. — Dmytro iz Lvova.

Pri **Lloyd**: Kastelic iz Novega mesta. — Gogola iz Ribnice. — Kohn z Dunaja. — Wenedikter iz Linca.

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz

Nr. 11, Parterre

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
znanih in vrednostij
menic in vrednostij

Tržne cene v Ljubljani

dné 9. decembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	8 20	Špeh povejen, kgr.	70
Rež,	6 40	Surovo maslo,	78
Ječmen,	5 20	Jajce, jedno	38
Oves,	6 20	Mleko, liter	10
Ajda,	6 80	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	6 80	Telečje	60
Koruz,	5 50	Svinjsko	58
Krompir,	2	Koštrunovo	36
Leča, hktl.	11	Piščanec	45
Grah,	10	Golob	16
Fizol,	9	Seno, 100 kgr.	50
Maslo, kgr.	90	Slama, 100	25
Mast,	74	Drva trda, 4 kub. m.	20
Špeh svež,	66	" mehka, 4 " "	5

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
9	9. zvečer	739.1	1.8	sr. sever	oblačno	
10	7. zjutraj	738.8	1.2	sl. svzh.	oblačno	0.2
	2. popol.	738.3	4.6	sl. sszh.	"	

Srednja večerajšnja temperatura -2.7°, za 3.6° nad normalom.

Eksekutivne dražbe.

Josipa Mantela iz Spod. Mozolja posestvo (50 gld.) dné 16. dec. 1896 in 20. jan. 1897 v Kočevju.
 Petra Horvata s Kola posestvo (1490 gld.), Matije Jakofčiča z Gribelj posestvo (2944 gld.), in Andreja Lužerja iz Lahine posestvo (1647 gld.) dné 18. dec. 1896 in 20. jan. 1897 v Črnomlju.
 Mihaela Vidmarja iz Zvirčega posestne in užitninske pravice (946 gld.), terjatev 48 dol. 74 cent., dné 15. dec. 1896 in 15. jan. 1897 v Žužemberku.
 Gašparja Jelovškega iz Petkovca nepremaklj. posestvo (4977 gld.), terjatev 83 gld., dné 17. dec. 1896 in 16. jan. 1897 v Logatcu.
 Antona in Marije Krištof s Trške gore nepremakljivo posestvo (213 in 117 gld.) dné 16. dec. 1896 in 16. jan. 1897 na Krškem.
 Janeza Lavrinškega s Krškega nepremakljivo posestvo (942 gld.) dné 19. dec. 1896 in 20. jan. 1897 na Krškem.

Občinski tajnik!

Služba občinskega tajnika, kateri mora biti zmožen slovenskega in nemškega jezika, se takoj odda pri občini Djekše (Diex) na Koroškem.
 Pojasnila daje in prošnje sprejema občinski urad na Djekšah (Diex), Koroško. 795 3-1

Kdor čipek potrebuje za cerkev

piše naj pred nakupom po vzorce 688 12-2
Teod. Günther-ju v Gottesgab (Češko).

Izpraznjena je služba cerkovnika in organista v Dolu (Lustthal).

Dohodki so: 123 gld., 2 njivi za vžitek 6 mer-nikov posetve in zboljšek od občine 60 gld.
 Zglasiti se je pri podpisnem župniku.

790 3-2

Karol Ceme.

Da se izognem vsem prevaram, no-sim od sedaj naprej to le oblastveno regi-strirano varstveno znamko.

Jedino pravi angl. balzam

(Tinctura balsamica)
 lekarja

A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

Preskušeni in priporočeni od zdravstvenih oblastev.

Najstarejše, najpristnejše, najreelnejše in najcenejše domače zdravilo.

Uteši kašelj, prežene no-tranje in zunanje boleti, pro-vzročuje lahkotno odvajanje in odpravi zobobol, ozeblino in ote-klino itd. Pristen in neponarejen je ta balzam le tedaj, ako je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v ka-tero je vtisnjena moja trdka **Adolf Thierry, le-karna pri „angelju varhu“ v Pregradi**, in ako nosi vsaka steklenica zeleno etiketo s popolno jednako varstveno znamko, kakor tukaj zgoraj. Pazite vedno na to varstveno znamko! Ponarejalce in posnemovalce svo-jega jedino pravega balzama zasledujem najstrožje sod-nijskim potom na podlagi zakona o varstvenih znamkah in ravno tako vse prekupce ponarejevanj. Spričevalo iz-vedencev vis. k. vlade (št. 5782 B. 6108) pravi glasom analitičnega izreka, da moj izdelek ne hrani v sebi ni-kakih prepovedanih ali zdravju škodljivih snovi. Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se naroči direktno in naslovi: **Na angelja varha lekarno A. Thierryja v Pregradi pri Rogatec-Slatini.** 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko vsake avstro-ogerske pošte 4 krone, v Bosno in Her-cegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 vi-narjev. Manj kot 12 malih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštenu povzetju. 524 20-20

Adolf Thierry, lekarnar
 v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

Prodaja materijala od knežjega dvorca.

Od porušenega knežjega dvorca v Ljub-ljani prodajam po nizki ceni

stavbinski in drugi materijal,

kot: opeko, vezi, vrata, okna itd. itd.

na lici mesta ali pa na svojem domu v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14.

Val. Accetto,
 zidarski mojster.

554 62-54

Krčmarji in zasebniki, kateri želé kupiti

pristna, naravna vina,

obrbejo naj se do 781 15-4

Pavla Sponza

v Rovinju v Istri,

kateri dá popolno jamstvo za pristnost njegovih vin. — Na željo vpošlje vzorce belega in „moscato rosa“, terana in belega isterskega vina.

Preč. duhovščino še posebej opozarja na svoja na-ravna pristna vina za uporabo pri daritvi sv. maše.

Herbabny-jev podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup

Ta 26 let z največjim uspehom rabljeni, prani sirup raztaplja slez, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fos-forno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kosti.

Cena steklenice je 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr. več 113 1 za zaviljanje. 668 20-3

Svarilo! Svarimo pred po-naredbami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi ime ti, a so vendar posvoji sestavi in svojem učinku popolnoma različne od našega origi-nalnega 26 let obstoječega pod-fosfornasto kislega apneno-železnega sirupa. Zahteva naj te torej vselej izrečno Herbabny-jev apneno-železni sirup. Pazi naj se tudi na to, da je zraven stoječa oblastveno protokolirana varstvena znamka na vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati niti z nižjo ceno, niti z družimi pretvezami, da bi kupili kake ponaredbe!

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“
 VII/1, Kaiserstrasse 73 in 75.

Zaloga tudi skoro v vseh lekarnah.

Stanarinske knjižice

za stranke z uradno potrjenimi določbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplačevanje stanarine, vo-dovodne in mestne doklade, dobé se ko-mad po 15 kr., 10 komadov vkup 1 gld. v

Katol. Tiskarni v Ljubljani.

Koverti s firmo

in vizitnice
 priporoča

Katol. Tiskarna, v Ljubljani.

„THE GRESHAM“ zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse 1

v hiši društva.

Podružnica za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefplatz

št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1895 kron 147,562,080.—
 Letni dohodki na premijah in obrestih dné 31. decembra 1895 27,120,589.—
 Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka dru-štva (1848) 321,644,530.—
 Mej letom 1895 je društvo izdalo 8761 police z glavnico 82,267,300.—
 Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obraze za predloge daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

726 (12-2)

pri

Gvidonu Zeschko-tu,

Tržaška cesta, št. 3. II. nadstropje.

Dunajska borza.

Dné 10. decembra.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 35 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 . 35 .
Avstrijska zlata renta 4%	122 . 65 .
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	100 . 75 .
Ogerska zlata renta 4%	122 . 25 .
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99 . 15 .
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	935 . — .
Kreditne delnice, 160 gld.	366 . 25 .
London vista	119 . 90 .
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 . 90 .
20 mark	11 . 77 .
20 frankov (napoleonador)	9 . 53 1/2 .
Italijanski bankovci	45 . 40 .
C. kr. cekini	5 . 68 .

Dné 9. decembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	143 gld. 25 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155 . 25 .
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	188 . — .
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 . — .
Tisine srečke 4%, 100 gld.	136 . 50 .
Dunavske vravnave srečke 5%	130 . — .
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 . 60 .
Posojilo goriškega mesta	112 . — .
4% kranjsko deželno posojilo	98 . 85 .
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 . 30 .
Priporitne obveznice državne železnice	225 . — .
južne železnice 3%	173 . 90 .
južne železnice 5%	128 . — .
dolenjskih železnice 4%	99 . 50 .

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. 75 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	135 . — .
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18 . — .
Rudolfove srečke, 10 gld.	22 . — .
Salmove srečke, 40 gld.	69 . 75 .
St. Genois srečke, 40 gld.	71 . — .
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 . — .
Ljubljanske srečke	22 . 75 .
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154 . 75 .
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3350 . — .
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	424 . — .
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	94 . 25 .
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	60 . — .
Montanska družba avstr. plan.	87 . 25 .
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	155 . — .
Papirnih rubljev 100	127 . 62 .

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
 Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanja najmanjšega dobitka.
 Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
 Wolfzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnici.